Lietas arhīva Nr. K69-0394-18/26
ECLI:LV:KURT:2018:0529.12250000118.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Kuldīgā 2018.gada 29.maijā

Kurzemes rajona tiesa,
tiesnese Daina Alksne,
piedaloties prokurorei Gunai Lapsai
aizstāvei /pers. A/
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 175.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. B/ veica svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību).

2017.gada 17.decembrī ap plkst.11.00 /pers. B/, būdams alkohola ietekmē, atrodoties Kuldīgas novada Laidu pagasta "Biezaišos", nolēma izdarīt svešas, kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību). Realizējot savu noziedzīgo nodomu /pers. B/ tīši, slepeni, mantkārīgu tieksmju vadīts, nozaga cietušajam /pers. C/ piederošo motorzāģi "*Husqvarna* 353" vērībā par EUR 400, kurš zādzības izdarīšanas brīdī bija nolikts pie traktora piekabes. Nozagto motorzāģi "*Husqvarna* 353" /pers. B/ 2017.gada 17.decembrī ieķīlāja SIA "*Banknote*" lombarda filiālē Kuldīgā, Liepājas ielā 9.

Tādējādi /pers.B/ar savām darbībām nodarīja cietušajam /pers. C/ mantisko zaudējumu par kopējo summu EUR 400.

Ar savām darbībām /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kāds paredzēts Krimināllikuma 175.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

Apsūdzētais /pers. B/ atkārtoti bez attaisnojoša iemesla neieradās uz tiesas sēdi. Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 465.pantu, tiesa nolemj lietu iztiesāt bez apsūdzētā klātbūtnes, piedaloties aizstāvim.

Apsūdzētā liecības pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 501.panta 4.punktu tika nolasītas tiesas sēdē.

Nopratināts aizturētā statusā /pers. B/ savu vainu motorzāģa zādzībā atzinis un liecinājis, ka no 2017.gada novembra mēneša strādājis par lopkopi Kuldīgas novadā, Laidu pagastā saimniecībā "Biezaiši". Saimniecībā vēl strādājuši trīs strādnieki, ar kuriem kopā 2017.gada 16. un 17.decembrī sācis lietot alkoholu. Tad viņam radusies vēlme atgriezties mājās Talsu pusē, un, tā kā viņam neesot bijis pietiekoši naudas līdzekļu, tad izdomājis paņemt saimnieka motorzāģi "*Huqvarna*", kurš tobrīd stāvējis laukā pie traktora piekabes. Motorzāģi paņēmis nevienam neredzot un izsaucis taksometru, lai dotos uz Kuldīgu, kur taksometra šoferim licis viņu aizvest līdz lombardam „Banknote". Šajā lombardā motorzāģi ieķīlājis uz sava vārda par EUR 100, un devies uz savu dzīvesvietu. Divas dienas vēlāk viņu sazvanījis saimnieks un prasījis atgriezt atpakaļ motorzāģi. Solījies viņam motorzāģi atdot, taču, tā kā viņam neesot bijusi nauda, tad motorzāģi nevarējis izpirkt un to atdot atpakaļ. Savu vainu motorzāģa zādzības faktā atzīst pilnībā un izdarīto nožēlo (30.-31.lietas lapa).

Kā aizdomās turamais apstiprinājis liecības, kuras sniedzis aizturētā statusā. Apsūdzētā statusā izmantojis tiesības neliecināt, apstiprinājis iepriekš sniegtās liecības, savu vainu atzinis un nožēlojis, atzinis materiālā kaitējuma kompensācijas apmēru – EUR 145, bet nav atzinis morālā kaitējuma – EUR 500, apmēru.

Apsūdzētā vaina pierādīta ar cietušā /pers. C/ liecību tiesas sēdē. Saskaņā ar cietušā liecību, apsūdzētais ticis pieņemts darbā viņa saimniecībā Laidu pagastā "Biezaišos" par strādnieku. 2017.gada 17.decembrī, kad notikusi motorzāģa zādzība, atradies Rīgā. Konstatējot zādzību, sazinājies ar /pers. B/, kurš zādzības faktu neesot noliedzis un pateicis, ka zāģi ieķīlājis lombardā. /pers. B/ apsolījies zāģi izpirkt un atdot, tādēļ sākotnēji neesot vērsies policijā. Taču /pers. B/ savus solījumus neesot pildījis, tādēļ vērsies policijā ar iesniegumu par zādzības faktu, un pats izpircis lombardā savu motorzāģi par EUR 145. Motorzāģa vērtība uz zādzības brīdi bijusi EUR 400. Uztur pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju EUR 500, jo ar zādzības faktu viņam bijuši pārdzīvojumi, pasliktinājusies veselība. Morālais kaitējums radies arī tādēļ, ka /pers. B/ viņu vairākkārtīgi maldinājis ar solījumiem ierasties lombardā un izpirkt ieķīlāto motorzāģi.

Apsūdzētā vaina pierādīta ar rakstveida pierādījumiem:

- cietušā /pers. C/ iesniegumu valsts policijai;
- izņemšanas protokolu, no kura redzams, ka 2018.gada 13.februārī SIA "Ekspresscredit" lombardā "Banknote" tiek izņemts aizdevuma līgums Nr19-038136, kurš noslēgts ar /pers. B/ 2017.gada 17. decembrī;
- ar 2017.gada 17.decembra aizdevuma līgumu Nr19-038136, no kura redzams, ka /pers. B/ lombardā "Banknote" aizņēmies EUR 100 un ieķīlājis motorzāģi "*Husqvarna*" (25.lietas lapa);
- ar protokolu par liecību pārbaudi uz vietas un tam pievienoto fototabulu, kurā /pers. B/ norādījis vietu, no kurienes nozadzis motorzāģi (35.-37.lietas lapa).

Tiesa atzīst, ka ir izslēgtas jebkuras šaubas par to, ka /pers. B/ ir izdarījis apsūdzībā inkriminētās darbības un tās kvalificējamas pēc Krimināllikuma 175.panta pirmās daļas, un par šo nodarījumu apsūdzētais ir sodāms.

Nosakot soda veidu un mēru, tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.pantu, ņem vērā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļus, motīvus, nodarīto kaitējumu, apsūdzētā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums tiek klasificēts kā mazāk smags noziedzīgs nodarījums.

Izvērtējot radīto kaitējumu, tiesa ņem vērā, ka ar noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu apsūdzētais nodarījis cietušajam mantisku kaitējumu EUR

400 apmērā, kas vērtējams kā neliels mantiskais zaudējums.

Apsūdzētais agrāk sodīts ar prokurora priekšrakstu par sodu 2012.gada 20.janvārī pēc Krimināllikuma 180.panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 60 stundām, sods izciests, sodāmība dzēsta (40.lietas lapa), administratīvi sodīts vienu reizi (41.lietas lapa).

Pamatojoties uz Krimināllikuma 47.panta otro daļu par atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu par atbildību pastiprinošu apstākli atzīstams noziedzīgā nodarījuma izdarīšana alkoholisko dzērienu ietekmē.

Tiesa uzskata, ka sods – piespiedu darbs, ir atbilstošs apsūdzētā nodarījumam un soda mērķis ir sasniedzams, nepiemērojot brīvības atņemšanas sodu atbilstoši Krimināllikuma 46.panta ceturtās daļas nosacījumiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 40.panta pirmo daļu piespiedu darbs ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais izcieš kā sodu, veicot dzīves vietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Darbs, ko veic persona, kam piemērots piespiedu darbs, ir reāls darbs, kas rada jaunas materiālas vērtības un ir noderīgs sabiedrībai. Līdz ar to, tiesa uzskata, ka ar šādu soda veidu ir iespēja kompensēt ar noziedzīgu nodarījumu nodarīto apdraudēto interesi nevis konkrētam cietušajam, bet sabiedrībai kopumā, kā arī vienlaikus pierādīt, ka izdarītais likumpārkāpums tiek nožēlots un persona ir gatava mainīt savu līdzšinējo uzvedību.

Piespiedu darbu tiesa atzīst par atbilstoši efektīvu, audzinošu un atbilstošu sodu apsūdzētajam, kura piemērošanai tiesa nekonstatē nekādus objektīvus šķēršļus vai likumā noteiktus ierobežojumus, un kā sodu, kas ir personas brīvību neierobežojošs, tajā pašā laikā tas ir pietiekami reāls sods, lai sasniegtu iepriekš spriedumā norādīto kriminālsoda mērķi.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā nodarītā kaitējuma apmēru, apsūdzētā attieksmi pret nodarīto, kā arī tiek ņemts vērā, ka lietā ir konstatēts viens atbildību mīkstinošs apstāklis un viens atbildību pastiprinošs apstāklis, kas dod pamatu sodu nenoteikt ne tā minimālajā, ne maksimālajā apmērā.

Cietušais /pers. C/ pieteicis materiālā kaitējuma kompensāciju par nozagtajām mantām EUR 145, morālo kompensāciju EUR 500.

Kriminālprocesa likuma 22.pantā noteikts, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālās un materiālās kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Kriminālprocesa likuma 22.pantā deklarētā pamatprincipa praktisku realizāciju regulē likuma 26.nodaļa.

Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmajā daļā noteikts, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteiktā samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskām ciešanām un mantisku zaudējumu. Kompensācija ir kriminaltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā labprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata.

Kriminālprocesa likuma 351.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka kompensācijas pieteikumā jāpamato par mantisko zaudējumu pieprasītās kompensācijas apmērs, bet kompensācijas apmērs par morālo aizskārumu tikai jānorāda, bet tiesas kompetencē ir noteikt tā apmēru.

Ar spriedumā iepriekš izanalizētajiem pierādījumiem pieteikto materiālā kaitējuma kompensāciju tiesa ir atzinusi par pierādītu. Līdz ar to tā ir apmierināma pilnā apmērā, jo zaudējumi cietušajam radīti apsūdzētā prettiesisko darbību rezultātā, un ar kases čeku ir pierādīts, ka cietušais no lombarda ir izpircis sev piederošo motorzāģi (20.lietas lapa).

Izvērtējot morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, tiesa to atzīst par neadekvātu noziedzīgajam nodarījumam un nodarījuma sekām. Vienlaikus tiesa atzīst, ka cietušajam ir tiesības uz morālā kaitējuma kompensāciju, jo tas radījis uztraukumus un tiesai nav pamata neticēt, ka cietušajam šī nodarījuma dēļ ir radušās veselības problēmas. No lietas materiāliem redzams, ka apsūdzētais cietušo ir vairākkārtīgi maldinājis par to, ka atdos nozagto motorzāģi, kā rezultātā ticis izbeigts kriminālprocess.

Šādos apstākļos tiesa uzskata, ka morālā kaitējuma summa nosakāma EUR 150 apmērā.

Apsūdzētā aizstāvību tiesas sēdē, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 80.panta trešo daļu, realizēja aizstāve /pers. A/ kuram saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.pantu, Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr. 1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" no valsts līdzekļiem izmaksājami – EUR 80, kas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84. panta otrās daļas nosacījumiem piedzenami no apsūdzētā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511. pantu, 512. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. B/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kāds paredzēts Krimināllikuma 175.panta pirmajā daļā un sodīt ar piespiedu darbu uz 200 (divi simti) stundām.

Noteiktā soda izciešanā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2018.gada 13.februāra līdz 2018.gada 14.februārim, kas atbilst 16 piespiedu darba stundām.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods 141092-11723, par labu /pers. C/ mantisko zaudējumu EUR 145 (viens simts četrdesmit pieci eiro) un morālā kaitējuma kompensāciju EUR 150 (viens simts piecdesmit eiro).

Kaitējuma kompensācijas labprātīgi samaksājamas 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Dokumenti par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu iesniedzami Kurzemes rajona tiesā.

Piedzīt no /pers. B/ par labu valstij EUR 80 (astoņdesmit eiro) par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību pirmās instances tiesā, nosakot 30 dienu labprātīgu termiņu procesuālo izdevumu samaksai.

Spriedumu var pārsūdzēt vai protestēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese D.Alksne